
Kronika

Palestra 1/2, 90-95

1957

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KRONIKA

1. NOWI PODSEKRETARZE STANU W MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI

W dniu 6 kwietnia 1957 roku Prezes Rady Ministrów mianował Podsekretarzami Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości: adwokata Franciszka Sadurskiego, dotychczasowego Sekretarza Naczelnej Rady Adwokackiej i członka Komitetu Redakcyjnego „Palestry“, oraz dra Stanisława Walczaka, docenta Uniwersytetu Wrocławskiego i kierownika Katedry teorii państwa i prawa.

Jednocześnie Prezes Rady Ministrów odwołał ze stanowisk Podsekretarzy Stanu Zenonę Kliszkę i Tadeusza Reka. Odwołanie Zenona Kliszki nastąpiło w związku z pełnieniem funkcji Wicemarszałka Sejmu.

Nowi Podsekretarze Stanu objęli urządowanie w dniu 9 kwietnia 1957 roku.

2. PREZYDIUM NRA U MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

W dniu 10 kwietnia 1957 roku Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej złożyło wizytę kurtuazyjną nowemu Ministrowi Sprawiedliwości Marianowi Rybickiemu.

3. TYMCZASOWE ZMIANY W PREZYDIUM NRA

W związku z powołaniem dotychczasowego Sekretarza NRA adw. Franciszka Sadurskiego na stanowisko Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, funkcje Sekretarza NRA objął tymczasowo adw. Władysław Pocięj, Rzecznik Dyscyplinarny NRA.

Wyборы nowego sekretarza odbędą się na najbliższym posiedzeniu plenarnym Naczelnej Rady Adwokackiej, które prawdopodobnie odbędzie się w końcu maja br.

4. WALNE ZGROMADZENIA IZB ADWOKACKICH

W okresie: styczeń — marzec br. odbyły się we wszystkich izbach adwokackich doroczne walne zgromadzenia, na których rady złożyły sprawozdania z dotychczasowej działalności i przedstawiły program działania na najbliższy rok. Uchwalono poza tym budżet izb na rok 1957 oraz dokonano wyborów wojewódzkich komisji dyscyplinarnych.

Podkreślić należy, że w Izbie Krakowskiej i Izbie Poznańskiej walne zgromadzenia musiały być zwoływane dwukrotnie ze względu na brak przewidzianego regulaminem quorum. Pociągnęło to oczywiście dla tych izb zbędne wydatki.

5. KOMISJA KSIĘGI PAMIĄTKOWEJ

Komisja Księgi Pamiątkowej Adwokatów przy Radzie Adwokackiej w Warszawie rozpoczęła już pracę nad zbieraniem materiałów dotyczących działalności adwokatury polskiej w przeszłości, a zwłaszcza działalności, losów i ofiar adwoka-

tury w okresie okupacji w okręgu (w granicach z 1.IX.1939 r.) Izby Adwokackiej w Warszawie. Prace Komisji podzielone zostały na poszczególne następujące referaty:

1. Działalność zawodowa i samorządowa — ref. kol. J. Podkomorski,
2. Udział adwokatury w ruchu oporu — ref. kol. S. Koziółkiewicz i J. Stopnicki,
3. Udział adwokatów w kampanii wrześniowej 1939 r. — ref. kol. L. Cohn i J. Podkomorski,
4. Obozy koncentracyjne i więzienia — ref. kol. K. Pędowski,
5. Praca społeczna — ref. kol. K. Pędowski i J. Stopnicki,
6. Obozy jenieckie — ref. kol. L. Cohn,
7. Adwokaci w gettach — ref. kol. L. Laskowski,
8. Powstanie warszawskie — ref. kol. W. Sieroszewski.

Wszelkie materiały należy nadsyłać bądź do Rady Adwokackiej w Warszawie (Komisja Księgi Pamiątkowej), bądź bezpośrednio na ręce poszczególnych referentów w terminie do dnia 1 października 1957 roku.

6. REAKTYWOWANIE „PATRONATU“

Grono dawnych działaczy Towarzystwa Opieki nad Więźniami „Patronatu” zwróciło się do Stołecznej Rady Narodowej z wnioskiem o ponowne zarejestrowanie Towarzystwa.

Towarzystwo Opieki nad Więźniami „Patronat” powstało w 1909 roku. Działalność Towarzystwa zmierzała z jednej strony do niesienia pomocy materialnej więźniom i ich rodzinom, a z drugiej strony do prowadzenia walki z przestępczością, do zapobiegania recydywie oraz do roztoczenia opieki nad dzieckiem przestępczym i nad dziećmi więźniów w celu uchronienia ich od złego wpływu środowisk przestępczych. Towarzystwo zajmowało się również działalnością wychowawczą, udzielało pomocy w uzyskaniu zawodu czy pracy. Komisja prawna „Patronatu” podejmowała się obrony oskarżonych, którzy nie mieli możliwości zaangażowania adwokata z wyboru.

W okresie dwudziestolecia międzywojennego Stefania Sempołowska udzielała pomocy więźniom politycznym, szczególnie komunistom, za pośrednictwem Towarzystwa „Patronat”.

Podobną rolę jak Stefania Sempołowska w Polsce odegrała w Rosji Pieszkowa, żona Gorkiego. Akcja niesienia pomocy więźniom politycznym prowadzona przez Sempołowską i Pieszkową była wynikiem porozumienia między Polskim a Rosyjskim Czerwonym Krzyżem.

W okresie okupacji Towarzystwo „Patronat” działało faktycznie do 1945 roku. Rozwiązane w 1941 roku, włączyło się do RGO jako dział Opieki nad Więźniami, utrzymując w dalszym ciągu popularną nazwę „Patronat”. W tym okresie Towarzystwo „Patronat” odegrało szczególnie doniosłą rolę, dowożąc do zupełnie wygłodzonych więźni warszawskich tłuszcze i wszelkie inne składniki odżywcze. Setki tysięcy paczek szło do więzień i obozów koncentracyjnych. Towarzystwo dosyłało do więzień lekarstwa, biblioteczki, pośredniczyło w dostarczaniu paczek więźniom od rodzin, udzielało pomocy rodzinom więźniów znajdującym się w ciężkich warunkach. Ponadto Towarzystwo zajmowało się pisaniem podań do władz nie-

mieckich, udzielaniem pomocy prawnej itp. Środki finansowe czerpało Towarzystwo z ofiarności publicznej i z funduszy RGO.

Wykonana została w tym czasie olbrzymia praca nad ratowaniem i niesieniem pomocy osobom więzionym przez władze niemieckie.

Po wojnie „Patronat“ istniał do 1948 roku.

Wniosek o reaktywowanie „Patronatu“ podpisali wszyscy wybitniejsi jego działacze z okresu przedwojennego i z okresu okupacji: ostatni prezes „Patronatu“ Kazimierz Rudnicki, kierowniczka działu opieki nad więźniami Irena Nowodworska, delegatka na Pawiak w powyższym okresie Danielewiczowa oraz kierowniczka biura „Patronatu“ od 1911 r. Wanda Gąsiorowska.

7. Z ŻYCIA IZB ADWOKACKICH

I z b a w a r s z a w s k a

1. Na skutek rezygnacji członka Rady adw. Stanisława Rybczyńskiego z powodu choroby — na stanowisko członka Rady został powołany **adw. Zygmunt Kropiwnicki**.

2. Na skutek przejścia członka Rady adw. Mieczysława Dźbikowskiego na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego — nastąpił vacat jednego miejsca w składzie Rady Adwokackiej w Warszawie.

3. W dniu 9 marca 1957 r. w sali Auditorium Maximum Uniwersytetu Warszawskiego odbyło się Walne Zgromadzenie Izby Adwokackiej w Warszawie.

W zebraniu wzięło udział 842 Kolegów.

W wyniku uzupełniających wyborów zostali wybrani:

a) na stanowisko członka Rady i zastępców członków Rady:

adw. Karol Pędowski	adw. Tadeusz de Virion
„ Zdzisław Węgliński	„ Witold Szulborski
„ Witold Bayer	„ Jerzy Odyniec

b) na członków Wojewódzkiej Komisji Dyscyplinarnej:

adw. Ryszard Csaky	adw. Henryk Lenartowicz
„ Antoni Maciejko	„ Adam Bień
„ Eugeniusz Modrzejewski	„ Wacław Pęski
„ Bronisław Winnicki	„ Aleksander Lasocki
„ Ludwik Kołakowski	„ Włodzimierz Goettel
„ Marian Sokołowski	„ Antoni Pajdak
„ Ryszard Rzewski	„ Stanisław Fabijański
„ Jerzy Majewski	„ Bożena Jabłońska
„ Władysław Witkowski	„ Wiesław Łukawski
„ Juliusz Kloss	„ Zygfryd Powalowski
„ Henryk Jarmusiewicz	„ Wacław Klein
„ Lucjan Laskowski	

Walne Zgromadzenie przyjęło wykonanie budżetu Rady za rok 1956, udzieliło Radzie Adwokackiej absolutorium za okres od 1.IX.1956 r. do 31.XII.1956 r. i zatwierdziło budżet Rady na rok 1957.

Na potrzeby Izby ustalono składkę w wysokości 3% od obrotu, nie mniej jednak niż 52 zł.

I z b a k a t o w i c k a

1. Dnia 17.II.1957 r. odbyło się w sali Państwowej Filharmonii Śląskiej w Katowicach Walne Zgromadzenie członków Wojewódzkiej Izby Adwokackiej w Katowicach celem uchwalenia budżetu na rok 1957 oraz wybrania Komisji Dyscyplinarnej i delegatów na Zjazd Adwokatury.

Podczas gdy dwa poprzednie Walne Zgromadzenia, zwołane w celu wyboru członków Rady Adwokackiej, nie tylko cieszyły się dużą frekwencją, ale i charakteryzowały się gorącą dyskusją, tym razem zainteresowanie kolegów Zebraniem było słabe, a liczba obecnych zaledwie osiągnęła wymagane quorum.

2. Rada Adwokacka w Katowicach na posiedzeniu w dniu 2 marca br. rozstrzygała szereg problemów nasuwających się w związku z pracami Rady i rozwojem zespołów.

Ze względu na to, że kilku kolegów wystąpiło z zespołów adwokackich, a pewna liczba adwokatów zdradza ochotę do dalszych wystąpień, Rada Adwokacka w Katowicach wyjaśniła, że wystąpienie adwokata z zespołu należy oceniać na równi z wypowiedzeniem pracy, wobec czego wypowiedzenie to powinno być zgłoszone na 3 miesiące naprzód. Wcześniejsze wystąpienie możliwe jest tylko wówczas, gdy zebranie członków zespołu zwolni występującego adwokata od obowiązku ponoszenia przez 3 miesiące części kosztów administracyjnych przypadających na niego albo też gdy adwokat taki mimo wystąpienia zobowiąże się do dalszego częściowego pokrywania kosztów zespołu.

Rada Adwokacka zwróciła uwagę, że w myśl § 4 Tymczasowego regulaminu zesp. adw. członek zespołu adwokackiego pozostaje w stosunku zatrudnienia do zespołu adwokackiego.

I z b a o l s z t y ń s k a

1. A d w o k a t u r a O l s z t y ń s k a w n o w y c h l o k a l a c h. Dzięki usilnym staraniom Wojewódzkiej Rady Adwokackiej w Olsztynie oraz dzięki życzliwemu ustosunkowaniu się Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Olsztynie, z początkiem bieżącego roku zarówno Rada Adwokacka w Olsztynie, jak i Zespoły Adwokackie Nr 1 i 2 otrzymały nowe lokale, które zapewniają im właściwy tok pracy oraz prawidłową obsługę prawną ludności.

Dotychczas Rada Adwokacka dysponowała jednym tylko pokojem, w którym pracował Sekretariat, przyjmował interesantów Dziekan oraz dyżurowali członkowie Rady; również w tym jedynym pokoju odbywały się zebrania Rady.

Obecnie Rada otrzymała dwa pokoje, które ze względu na swą powierzchnię użytkową zapewniają właściwe warunki pracy.

Podobnie przedstawiała się do niedawna sprawa w Zespołach Nr 1 i 2. Obecnie mieszczą się one w tym samym budynku co i Rada Adwokacka (ul. Partyzantów 87), przy czym Zespół Adwokacki Nr 1 otrzymał do dyspozycji 3 pokoje (daw-

niej miał tylko 2), a Zespół Adwokacki Nr 2 też 3 pokoje, o dużej powierzchni użytkowej.

W tym samym budynku mieści się także Biuro Rozliczeń przy Wojewódzkiej Radzie Adwokackiej, a ponadto ma tu być stworzony (na małą skalę) klub, w którym będą mogli spędzać wolne chwile zarówno koledzy z zespołów terenowych (przyjeżdżający na sprawy do Olsztyna), jak i koledzy z miejscowych zespołów.

Nareszcie więc ciasnota lokalowa, która tak utrudniała pracę Rady i właściwą działalność zespołów, przestała istnieć.

2. Echa Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Wojewódzkiej Izby Adwokackiej w Olsztynie. W dniu 16 marca 1957 roku odbyło się Walne Zgromadzenie Wojewódzkiej Izby Adwokackiej w Olsztynie, które obecnością swą zaszczytili: Wiceprezes Sądu Wojewódzkiego w Olsztynie Stefan Karbowski oraz przedstawiciel Z. P. P. w osobie Wiceprezesa Sądu Wojewódzkiego w Olsztynie Oswalda Sznepfa.

Odczuwało się brak przedstawiciela Prokuratury Wojewódzkiej w Olsztynie.

Z zagadnień mogących zainteresować Kolegów z innych Izb przedyskutowane zostały dwie sprawy, które od dawna nurtowały i nurtują nadal członków naszej Izby, a mianowicie:

- 1) sprawa emerytury adwokatów,
- 2) sprawa funduszu urlopowego.

Na niejednym już zebraniu Rady Adwokackiej i poszczególnych zespołów adwokackich wielokrotnie dyskutowano, w jaki sposób można by było rozwiązać tak ważną dla wszystkich adwokatów sprawę jak sprawa emerytury. Materiały dyskusyjne wykorzystał kol. adw. Włodzimierz Majewski i na ich podstawie opracował projekt regulaminu emerytalnego, który w swej początkowej fazie został omówiony na zebraniu kierowników zespołów adwokackich z terenu całego województwa olsztyńskiego. Na zebraniu tym wyłoniono Komisję, której powierzono bardziej szczegółowe opracowanie tego regulaminu przy uwzględnieniu nowych wniosków zgłoszonych przez poszczególnych Kolegów. Uzupełniony w ten sposób projekt przewidywał, że fundusz emerytalny zostanie zebrany z wpłat w wysokości 50 zł, przekazywanych co miesiąc przez wszystkich kolegów adwokatów, i że z funduszu tego będą wypłacane stałe renty tak dla adwokatów niezdolnych już do pracy zawodowej, jak też dla wdów po zmarłych Kolegach. Wysokość tych rent zaprojektowano w wysokości 1000 — 1500 zł miesięcznie.

Po omówieniu tego projektu na Walnym Zgromadzeniu, wszyscy Koledzy, którzy brali udział w dyskusji, opowiedzieli się za koniecznością szybkiego rozwiązania tego problemu, głosowali jednak przeciwko uchwaleniu tego projektu uważając, że fundusz emerytalny powinien być stworzony przy Naczelnej Radzie Adwokackiej.

Dla zaakcentowania jednak konieczności przyjęcia z pomocą Kolegom niezdolnym do pracy oraz wdowom po zmarłych adwokatach Walne Zgromadzenie uchwaliło, że z dniem 1 kwietnia 1957 r. od wynagrodzeń brutto poszczególnych Kolegów będzie się potrącać 1% od obrotu i w ten sposób zostanie stworzony fundusz, którym będzie dysponowała Rada Adwokacka w każdym wypadku, gdy zajdzie potrzeba udzielenia pomocy bądź Kolegom niezdolnym do pracy, bądź też wdowom po zmarłych adwokatach.

Jednocześnie Walne Zgromadzenie zobowiązało Radę do opracowania projektu funduszu emerytalnego i przedstawienia go do dnia 1 lipca 1957 roku Naczelnej Radzie Adwokackiej celem ewentualnego wprowadzenia na szczeblu centralnym.

Drugą sprawą, którą zajmowało się Walne Zgromadzenie, był problem funduszu urlopowego.

Dotychczas zagadnienie to było uregulowane w ten sposób, że od obrotu (brutto) wszystkich członków Izby potrącano 5% na tzw. fundusz urlopowy i z funduszu tego każdy adwokat udający się na urlop otrzymywał brutto 2000 zł.

Taka organizacja omawianego funduszu okazała się jednak niewłaściwa i dlatego z dniem 1 lipca 1957 roku ogólnoizbowy fundusz urlopowy zostanie zniesiony, natomiast fundusz urlopowy ma być nadal realizowany w sposób ustalony przez poszczególne zespoły adwokackie.

Organizacja tego funduszu wiąże się ściśle z zastępstwem Kolegów udających się na urlop i z tego względu będzie bardziej właściwe, ażeby każdy zespół adwokacki rozwiązał to zagadnienie w sposób najbardziej dla siebie odpowiedni.

Po wyczerpaniu porządku dziennego Walnego Zgromadzenia odbyło się wspólne przyjęcie w nowych lokalach Rady Adwokackiej i miejscowych zespołów adwokackich. Spotkanie upłynęło w bardzo miłej atmosferze i doprowadziło do dalszego zbliżenia członków Izby.